

Riktlinjer för riksfärdtjänst i Norrbottens län

Komplement till lagen om riksfärdtjänst SFS 1997:735

Vad är riksfärdtjänst?

Riksfärdtjänst är en ersättning för resekostnader som ges till personer som till följd av ett stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt.

Vem får resa med riksfärdtjänst?

Förutsättningar:

- Att resenären är folkbokförd i den kommun ansökan lämnas in
- Att funktionshindret medför högre resekostnader än normalt
- Att funktionshindret är stort och varaktigt, dvs bedöms bestå minst 1 år
- Att syftet med resan är rekreation, fritidsverksamhet eller annan enskild angelägenhet
- Att resan inte av någon annan anledning bekostas av det allmänna
- Att resan inte är en tjänsteresa till följd av anställning eller liknande uppdrag

Riksfärdtjänst gäller inte för arbetsresor eller resor i samband med utbildning.

Resor till utbildning där riksfärdtjänst gäller är sådana som betraktas som fritidsresor, t ex kvällskurs ordnad av studieförbund.

Tillstånd för riksfärdtjänst ges inte på grund av att allmänna kommunikationer saknas för vissa sträckor eller tider.

Tillstånd för riksfärdtjänst kan beviljas oberoende av om sökanden har färdtjänstillstånd eller inte.

Färdmedel

Tillstånd för riksfärdtjänst får förenas med föreskrifter om färd sätt, 7 § riksfärdtjänslagen. Resor med riksfärdtjänst ska göras med allmänna kommunikationer (buss, tåg, flyg, båt), eller med taxi/specialfordon.

Ersättning för resor med hyrbil eller privatbil medges inte. Billigaste färd sätt ska användas enligt följande:

1. i första hand allmänna kommunikationer med/utan stöd av ledsagare (utan ledsagare kan komma ifråga när funktionshindrets art medför merkostnader t ex om man måste åka 1:a klass)

2. i andra hand allmänna kommunikationer i kombination med taxi eller specialfordon, ev med ledsagare
3. i tredje hand taxi eller specialfordon

Annan prioritering kan ske om det medför att resan blir billigare.

Grundprincipen är att funktionshindrets svårighetsgrad och de olika färdmedlens tillgänglighet för funktionshindrade avgör vilket färdmedel som får användas och om ledsagare får medfölja.

Ansökan om tillstånd och resebeställning

Ansökan om tillstånd ska ske skriftligt eller per telefon till handläggaren. Handläggning sker enligt förvaltningslagen.

Riksfärdtjänst kan beviljas som enstaka resa eller som ett bestämt antal resor till samma ort under en bestämd tid. Riksfärdtjänst kan även beviljas för del av resa, det kan vara om personen kan flyga själv med stöd av flygbolagets assistansservice men behöver riksfärdtjänst till slutdestinationen t ex Stockholm – Eskilstuna.

Beställning av resa ska göras i god tid före avresan hos den resebyrå som handläggaren hänvisar. I samband med storhelger krävs att beställning sker tidigare eftersom tillgång på transportmedel är begränsat. Kommunen ansvarar inte för att tillhandahålla andra färdmedel i de fall riksfärdtjänstresenären inte kommer med på kommunikationer som tillståndet omfattar.

I undantagsfall får ansökan och resebeställning göras senare, t ex för närvaro på begravning eller besök hos en akut sjuk person.

Resenären betalar en egenavgift som är fastställd av regeringen.

Beslut och återkallande av tillstånd

Färdtjänsthandläggaren beslutar om tillstånd och färdmedel. Tillståndet kan inte ges för resor som redan genomförts.

Beviljat tillstånd kan återkallas om.

- förutsättningarna för tillståndet inte längre finns, t ex att hälsotillståndet förbättrats
- ändrade förhållanden medför att tillståndets villkor bör ändras, t ex om tillgänglighet i allmänna kommunikationer förbättras
- tillståndshavaren har gjort sig skyldig till överträdelse av föreskrifterna

Anpassning av restid

För att samordna taxiresor eller för att erhålla rabatter behöver restiden ibland förskjutas. Huvudregeln är att för resor upp till 20 mil kan avresetiden förskjutas inom en halv dag och för längre resor inom hel dag. I samband med storhelger kan ännu större tidsförskjutning krävas. Hänsyn ska dock tas till ändamålet för resan.

Huvudregeln är att samåkning ska ske. Undantag från den regeln kan förekomma.

Ledsagare

Om ledsagare behövs under resan ska tillståndet gälla även ledsagaren.

Ledsagare beviljas endast för behov under själva resan, inte för behov på vistelseorten.

Resenären ordnar själv en ledsagare för resan. Om resenären inte kan ordna ledsagare är detta ej skäl för annat färd sätt.

Medresenär

Personer som inte är ledsagare men önskar följa med i taxi eller specialfordon kallas medresenär.

Medresenären omfattas inte av lagen om riksfärdtjänst. I taxi och specialfordon betalar medresenären samma egenavgift som den riksfärdtjänstberättigade. Vid bussresa gäller trafikföretagets regler.

Riksfärdtjänst för barn

Riksfärdtjänst kan beviljas även för barn, om resan till följd av funktionshindret måste genomföras på särskilt kostsamt sätt, t ex om barnet inte klarar en tidskrävande resa. Även barn med någon funktionsnedsättning bör i de flesta fall klara att resa med allmänna kommunikationer tillsammans med vårdnadshavare och med den hjälp man får av trafikföretagets personal.

När det gäller barn bör utgångspunkten vid bedömningen vara vad ett icke funktionshindrat barn med normal utveckling i motsvarande ålder bedöms klara.

Ledsagare kan beviljas även till barn om barnets funktionsnedsättning kräver ledsagare och det gäller en resa som barn i samma ålder utan någon funktionsnedsättning skulle kunna göra ensam.

Överklagande av beslut

Ett beslut om riksfärdtjänst kan överklagas hos länsrätt (förvaltningsdomstol). Överklagande ska ske skriftligt och ska ha inkommit inom tre veckor från den dag den sökande fick del av beslutet..